

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 17C/120/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7106219912
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2009
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI:

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Ing. Štefana Barňáka, narodeného 25. marca 1953, bývajúceho v Humennom, Laborecká 1902/73, zastúpeného Mgr. Radovanom Muzikom, advokátom, so sídlom v Humennom, Mierová 4, proti žalovanému CHEMZA, a.s., Strážske, Priemyselná 720, Strážske, (t.č. Panenská 24, Bratislava), IČO: 36 210 625, o zaplatenie 134.397,19 € (4.048.850,- Sk) s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 9. septembra 2008 č.k. 17C 120/2006-253 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením konanie neprerušil. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca ako toho času už bývalý zamestnanec žalovaného vytvoril v rámci plnenia úloh z pracovnoprávneho vzťahu tzv. zamestnanecký vynález a žalovaný ako zamestnávateľ si voči žalobcovi ako pôvodcovi uplatnil v súlade s § 11 ods. 3 zákona č. 435/2001 Z.z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon), ďalej len „patentový zákon“, právo na riešenie obsiahnuté v PV 01/03. Podľa § 11 ods. 5 patentového zákona má pôvodca, voči ktorému sa uplatnilo právo na riešenie podľa § 11 ods. 3 patentového zákona, vo vzťahu k zamestnávateľovi právo na primeranú odmenu. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pôvodca, t.j. v tomto prípade žalobca má právo na primeranú odmenu za riešenie, na ktoré uplatnil právo zamestnávateľ. Vznik práva na primeranú odmenu za podnikový vynález sa neviaže na podanie patentovej prihlášky, ani na nahlásenie patentu, či využitie vynálezu, ale na okamih uplatnenia práva na riešenie zamestnávateľa. Súd sa nestotožnil s návrhom žalovaného na prerušenie konania, lebo má za to, že v tomto konaní žalobcovi ako pôvodcovi vzniklo právo na primeranú odmenu za riešenie, na ktoré uplatnil právo zamestnávateľ, t.j. žalovaný. Vznik tohto práva na primeranú odmenu za podnikový vynález sa viaže len na okamih uplatnenia práva na riešenie zamestnávateľa, ku ktorému úkonu zo strany žalovaného skutočne aj došlo.

Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej ÚPV SR) vo veci vedenej na ÚPV SR pod č. PP 1631-2003. Po citácii § 1 patentového zákona a § 11 ods. 5 uvedeného zákona vyslovil názor, že odmenu zamestnanca môže súd určiť len s prihliadnutím na technický a hospodársky význam vynálezu. Technický a hospodársky význam vynálezu je daný aj patentovateľnosťou vynálezu. Pokiaľ by však prihláška zamestnaneckého vynálezu nebola patentovateľná, nemal by pre zamestnávateľa technický a hospodársky význam, či už z dôvodu, že patentové nároky v uplatnenom rozsahu v uvedenej oblasti má iná osoba, alebo by nešlo o vynález z hľadiska novosti alebo iných dôvodov stanovených zákonom. ÚPV SR by v takomto prípade rozhodol o zamietnutí prihlášky. Z uvedeného vyvodil záver, že súd nemôže rozhodnúť v tomto konaní o odmene zamestnanca za využívanie vynálezu, pokiaľ nebude rozhodnuté v konaní na ÚPV SR pod sp. zn. 1631-2003, ktorým bude preukázaný vznik nároku zamestnanca na odmenu za využívanie vynálezu.

Žalobca v písomnom vyjadrení navrhol potvrdiť uznesenie súdu prvého stupňa. Z ustanovení patentového zákona vyplýva, že pôvodca vynálezu - žalobca, ktorý bol v zamestnaneckom pomere u žalovaného v čase vytvorenia vynálezu a voči ktorému si uplatnil zamestnávateľ právo na riešenie, má právo na primeranú odmenu. Na vznik nároku na odmenu žalobcu voči žalovanému (zamestnávateľovi) musia byť v zmysle patentovaného zákona splnené dve podmienky, a to : vytvorenie vynálezu a prechod práva na riešenie na žalovaného - zamestnávateľa. Podľa názoru žalobcu nie je sporný základ nároku, čo v podstate nepopiera ani žalovaný, a čo dá sa usudzovať aj z písomného vyjadrenia žalovaného z 21. januára 2008, kde navrhuje „... na základe uvedených skutočností a dôkazov navrhuje žalovaný, aby súd priznal žalobcovi nárok na odmenu za využívanie vynálezu“.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť odvolaním (§ 201 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Aj keď odvolateľ neoznačil odvolací dôvod, z obsahu odvolania možno vyvodíť, že rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Právne posúdenie veci, ktoré súd prvého stupňa viedlo k neprerušeniu konania je vecne správne, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť uplatnenie práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu SR z 23. augusta 2001 II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002 II. ÚS 132/02, III. ÚS 171/2006 z 5. apríla 2007).

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný sa domáhal prerušenia konania v predmetnej veci do právoplatného rozhodnutia ÚPV SR pod č. PP 1631-2003 dôvodiac, že rozhodnutie súdu závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Poukázal na to, že v tomto konaní nie je možné rozhodnúť o skutočnosti, ktorá nie je zatiaľ preukázaná, že v danom prípade ide o vynález. Dodal, že táto otázka nepatrí do rozhodovacej právomoci súdov Slovenskej republiky, ale je vyhradená inému orgánu. Vyslovil názor, že súd nemôže rozhodnúť o vyplatení odmeny za využívanie vynálezu, pokiaľ nie je preukázané, že o vynález skutočne ide.

Námietku zhodného obsahu (opätovne) žalovaný uplatnil aj v odvolaní proti uvedenému uzneseniu.

Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvého stupňa sa presvedčivo vysporiadal s uvedenou námietkou žalovaného v dôvodoch napadnutého uznesenia, a s týmito dôvodmi sa odvolací súd v podstate stotožňuje.

Námietky žalovaného uvedené v odvolaní odvolací súd považuje za nepatričné.

Súdna judikatúra a právna veda sú vo vzácnnej zhodne v tom, že pôvodca (zamestnanec) má právo na odmenu za vynález, na ktorý uplatnil právo zamestnávateľ (viď napr. publikácia „Právo priemyselného vlastníctva“ autora Prof.JUDr. Petra Vojčíka, CSc., ktorú vydala IURA EDITION str. 109 a nasl.).

Vznik (tohto) práva na primeranú odmenu za podnikový vynález nie je viazaný ani na podanie prihlášky vynálezu ani na udelenie patentu, či využitie vynálezu, ale na okamih uplatnenia práva na patent zamestnávateľom. Právo pôvodcu riešenia na primeranú odmenu od jeho zamestnávateľa je ohodnotením, či lepšie povedané ocenením jeho duševnej tvorivej činnosti.

Odvolaciemu súdu sa žiada poznamenať, že skončenie pracovného pomeru pôvodcu so zamestnávateľom nemôže ovplyvniť jeho práva a povinnosti ako pôvodcu podnikového vynálezu. To znamená, že ak zamestnávateľ v určenej lehote uplatnil právo na patent, toto jeho právo trvá naďalej. Tak isto ale trvá aj jeho povinnosť vyplatiť za toto uplatnenie práva na patent odmenu svojmu zamestnancovi - pôvodcovi (teda aj bývalému zamestnancovi).

Treba ešte pre úplnosť poznamenať, že patentový zákon vymedzuje základné kritéria na určenie výšky odmeny pôvodcovi.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené v enuciáte tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.